

UVOD

Ciljevi savremenog razvoja su veoma kompleksni i mogu biti ekonomski, politički, socijalni, ekološki, odbrambeni itd. Projektni pristup razvojnim ciljevima, odnosno njihovim efikasnom planiranju, ima poseban značaj ako se ima u vidu da su planovi sami po sebi, prije svega, prikupljene i vrednovane informacije o budućnosti te da se svaki planski problem može razložiti na manje dijelove.

Projektni pristup obuhvata, u potpunosti jedan manji ili veći društveni cilj, koji se može protezati kroz više planova, najčešće dužeg vremenskog obuhvata i koji podjednako tretira i horizontalnu i vertikalnu razvojnu dimenziju jednog projekta.

Da bi preduzeće ostvarilo što veću konkurentnost i što veći uspjeh u svom poslovanju, treba da posluje u skladu sa privrednim principima, a da bi ocijenilo taj svoj uspjeh, treba da primjeni odgovarajući metod mjerenja.

Kako bi smo ocijenili i utvrdili da li će preduzeće svoj projekat da realizuje na ispravan način i da bi se osigurala uspješnost poslovanja preduzeća, potrebno je određenim metodama pratiti ostvarenje privrednih načela poslovanja, a time na kraju i ostvarenje poslovnog uspjeha.

Da bi se ostvario uspjeh određenog projekta u uslovima tržišne ekonomije mora se temeljiti na jednom osnovnom ekonomskom načelu a on glasi: ostvariti što veći rezultat sa što manjim ulaganjima.

Problematika planiranja i realizacije projekta spada u esencijalne probleme razvoja svakog društvenog sistema. Projekti i investicije su osnovni uslov i sredstvo realizacije razvoja svakog društva i svakog pojedinačnog preduzeća, te samim tim i suština realizacije odgovarajućih planova razvoja.

Da bi jedno preduzeće realizovalo kontinuelan proces svoga dugogodišnjeg razvoja, svako preduzeće mora da investira, da ulaže sopstvena i/ili pozajmljena sredstva, da odlaže moguće trošenje danas, da bi sebi obezbijedilo novu potrošnju i nova ulaganja sutra. Na ovaj način svako preduzeće je prinuđeno da akumulira svoja sredstva i da ih investira, jer ulaganje u buduće projekte predstavlja jedini način realizacije ciljeva razvoja. Investiranje u projekte predstavlja neophodnost, jer dalji razvoj svakog preduzeća zavisi od dobrog planiranja i što efikasnije realizacije projekata, odnosno od efikasnog upravljanja procesom projekata koji će nam u budućem periodu obezbijediti još veći razvoj.

Investiranje u projekat predstavlja dio globalnog problema razvoja kao kontinuiranog procesa kojim preduzeće osigurava svoje buduće efikasno poslovanje. Investiranje predstavlja krajnju fazu cjelokupnog procesa razvoja kojom se realizuju planirani razvojni ciljevi, a time i cjelokupan razvoj.

Preduzeće prije svega treba da vrši definisanje ciljeva razvoja i razvojne politike samog projekta, zatim treba da izradi određeni plan razvoja, nakon čega dolazi investiranje, koje obezbjeđuje realizaciju planiranih razvojnih ciljeva.

Kada govorimo o praksi koju sprovodi naša ekonomija najpoznatiji i najčešći upotrebljavani su slijedeći ekonomski pokazatelji uspjeha nekog poslovnog poduhvata:

- Produktivnost (P)
- Ekonomičnost (E)
- Rentabilnost (R)

Mjerenje ostvarenja produktivnosti, ekonomičnosti i rentabilnosti jednog projekta izražava se kvalitativnim odnosom između poslovnog rezultata te količine utrošenih ili uložених elemenata radnog procesa. Tako dobijeni koeficijent pokazuje kvalitet procesa reprodukcije i stepen uspješnosti jednog projekta.

Ovaj rad sam uradila iz nekoliko cjelina.

Prvi dio sadrži osnovne informacije o samom projektu. Nastojala sam da budem što konkretnija te da na što jednostavniji način objasnim pojam i definiciju projekta, njegove osobine i sam životni ciklus projekta. U prvom dijelu opisujem i finansijsku analizu projekta te finansijske aspekte investiranja u jedan projekat na osnovu koje možemo da ustanovimo u kojem pravcu posluje preduzeće i finansijsku ocjenu projekta sa statičkog i dinamičkog aspekta gledanja na projekat.

Drugi dio govori o prvom parcijalnom principu – produktivnosti. U ovom dijelu sam pokušala dati pregled principa produktivnosti, izražavanje produktivnosti, metode mjerenja produktivnosti na primjerima, te samog sprovođenje principa produktivnosti.

Treći dio objašnjava drugi parcijalni princip – ekonomičnost. Treći dio ukazuje na značajnost ekonomičnosti, načinima njenog mjerenja, te neke faktore koji direktno mogu da utiču na povećanje ekonomičnosti. Takođe, uz ekonomičnost osvrnula sam se i na prag ekonomičnosti koji je značajan kao pokazatelj za poslovanje preduzeća uz navedeni primjer.

Četvrti dio se fokusira na treći ekonomski princip a to je rentabilnost. Ovo je ujedno posljedni ekonomski pokazatelj poslovnog uspjeha, gdje sam pokušala obraditi sve ono najbitnije kao i za prethodna dva principa.